

Italiensk rajgræs (*Lolium multiflorum*)

Videnskabeligt navn: *Lolium multiflorum*

Kaldenavn: Italiensk rajgræs

Status i Danmark: Invasiv

Beskrivelse

Italiensk rajgræs er et flerårigt tueformet græs^{1,2,3,4}. Stråene er 25-100 cm høje, uden hår og glatte forneden men ru under akset. Bladene er 5-25 cm lange, 3-10 mm brede, flade, fint tilspidsede og sammenrullede i bladejet. Bladskederne er furede og åbne i hele længden. Skedeåbningen har seglformede tænder. Skedehinde 1-3 mm, uden hår.

Blomsterstanden er et 10-30(45) cm langt, fladt, opret aks. Småaks i to rækker skiftevis på hver side af hovedaksen. Småaksene vender kanten mod hovedaksen og er noget indsænkede i hovedaksen, som derved får et bugtet forløb. Småaksene er 8-30 mm lange med 8-20 blomster. Dækbladene har en indtil 12 mm lang, lige stak. Støvknapperne er gule til rødlige. Græsset blomstrer i juni-juli og er vindbestøvet. Frøene spredes ved vindslyngspredning^{1,2,3,4}.

Italiens rajgræs. Foto: Matt Lavin/Wikimedia Commons.

Forvekslingsmuligheder

Italiensk rajgræs kan forveksles med alm. rajgræs (*Lolium perenne*), der dog er væsentlig spinklere, har helt glatte strå og blade, der er sammenfoldede i knoplejet, og har dækblade uden stak².

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Italiensk rajgræs er hjemmehørende i Centraleuropa og Middelhavsområdet. Arten dyrkes og er indslæbt til store dele af Verden. I Danmark har den været dyrket på græsmarker siden 1840'erne. Herfra er arten forvildet. Det er fundet i 884 ud af 1300 Atlas Flora Danica ruder¹.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 0-3 til at vurdere arterne i forhold til de seks parametre spredningspotentiale, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkningen på hjemmehørende arter, påvirkning på økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter. 0 svarer til ingen, 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning. Kvaliteten af data, der ligger til grund for vurderingen, angives på en firetrins skala: meget sikker (empiriske, kvantitative data for arten), sikker (overvejende kvalitative data for arten), middel (udelukkende kvalitative data), usikker (få eller ingen data).

	Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- og naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystem- funktioner	Økonomiske effekter	Helbreds effekter
Score	2	2	2	1	0	0
Datakvalitet	Middel	Sikker	Middel	Usikker	Usikker	Sikker

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for italiensk rajgræs er vurderet til middel. Græsset spredes via frø. Under kultivering er produktionen 1000-1500 kg frø pr. ha⁴. Frøene er relativt tunge og spredes ikke langt fra moderplanten. Arten har begrænset frøhvile, men frø, der kommer dybere i jorden bevarer spiringsdygtigheden op til 3 år⁵. Arten spredes sjældent vegetativt⁴.

Levestedets bevarings- og naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevarings- og naturværdi for italiensk rajgræs er vurderet til middel, idet arten langt overvejende forekommer i menneskepåvirkede habitater som ruderater, markkanter, markveje og brakmarker, men den forekommer også fx ved søbredder^{1,2,4}.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkningen på hjemmehørende arter for italiensk rajgræs er vurderet til middel. Græsset angives at være en aggressiv konkurrent pga. den hurtige tilvækst og den relativt store biomasse, planten opbygger⁴. Langt det meste viden om påvirkningen af andre arter fra italiensk rajgræs findes fra undersøgelser, hvor italiensk rajgræs optræder som ukrudt i en afgrøde. Her findes flere undersøgelser, der dokumenterer at italiensk rajgræs er en effektiv konkurrent⁶, men der mangler undersøgelser af påvirkningen på hjemmehørende arter. Italiensk rajgræs hybridiserer med andre arter af rajgræs, hvoraf mange er dyrkede varianter, men den krydser også med hjemmehørende arter som kæmpe-svingel (*Schedonorus giganteus*) og strand-svingel (*S. arundinaceus*)⁴.

Påvirkning af økosystemfunktioner: 1 (lav). Påvirkningen på økosystemfunktioner for italiensk rajgræs er ud fra et forsigtighedsprincip vurderet til lav, der findes ingen undersøgelser af påvirkning på økosystemfunktioner.

Økonomiske effekter: 0 (ingen). Der foreligger ikke data vedrørende negative økonomiske effekter af italiensk rajgræs og da der heller ikke sker nogen bekæmpelse af arten, er der vurderet, at der ikke er negative økonomiske effekter af italiensk rajgræs. Italiensk rajgræs indgår i mange græsblandinger og dyrkes også til frøproduktion i Danmark.

Helbredseffekter: 0 (ingen). Italiensk rajgræs er ikke vurderet at have helbredseffekter, idet betydningen af pollen fra rajgræs ikke kan adskilles fra øvrige græspollen, der kan give pollenallergi.

Kilder

¹ Hartvig, P. 2015. Atlas Flora Danica. Gyldendal, København.

² Schou, J.C., Wind, P., Lægaard, S. 2009. Danmarks græsser. BFN's Forlag.

³ Naturbasen. Italiensk Rajgræs. <https://www.naturbasen.dk/art/4397/italiensk-rajgraes> (besøgt 25. april 2022).

⁴ Højland, J.G., Pedersen, S. 1994. Italian ryegrass (*Lolium multiflorum* Lam.). Dispersal, establishment and interactions with the

environment. The National Forest and Nature Agency and The Environmental Protection Agency, Ministry of the Environment.

⁵ IPM, Seges. Italiensk rajgræs som ukrudt. https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/3/2/4/pl_ipm_ital_rajgraes_som_ukrudt.pdf (besøgt 25. april 2022).

⁶ Acciaresi, H.A., Chidichimo, H.O., Sarandón, S.J. 2003. Shoot and Root Competition in a *Lolium multiflorum*-Wheat Association.. *Biological Agriculture & Horticulture* 21(1), 15-33.